

DE ALCHEMISCHE BRUILOFT
VAN
CHRISTIAAN ROZENKRUIS

DE GEHEIMEN DER BROEDERSCHAP VAN HET ROZENKRUIS

ESOTERISCHE ANALYSE VAN HET GEESTELIJK
TESTAMENT DER ORDE VAN HET ROZENKRUIS

DOOR

J. VAN RIJCKENBORGH

- I De roep van de Broederschap van het Rozenkruis
(Fama Fraternitatis R. C.)
- II De belijdenis van de Broederschap van het Rozenkruis
(Confessio Fraternitatis R. C.)
- III De alchemische bruiloft van Christiaan Rozenkruis
(Chymische Hochzeit Christiani Rosencreutz Anno 1459)
(in twee delen)

ROZEKRUIS PERS – HAARLEM – NEDERLAND

DE ALCHEMISCHE BRUILOFT VAN CHRISTIAAN ROZENKRUIS

ESOTERISCHE ANALYSE VAN DE CHYMISCHE HOCHZEIT

CHRISTIANI ROSENCREUTZ ANNO 1459

DOOR

J. VAN RIJCKENBORGH

EERSTE DEEL

TWEEDE, HERZIENE DRUK

1988

ROZEKRUIS PERS – HAARLEM – NEDERLAND

Internationale School van het Gouden Rozenkruis
Lectorium Rosicrucianum
Hoofdzetel:
Bakenessergracht 11-15, Haarlem, Nederland

ISBN 90 6732 025 0

Copyright 1988 Rozekruis Pers, Haarlem, Nederland

Inhoud

Woord vooraf ix

CHYMISCHE HOCHZEIT CHRISTIANI ROSENCREUTZ ANNO 1459, DEEL I

Eerste Dag xv

Tweede Dag xxix

Derde Dag xlix

ESOTERISCHE ANALYSE VAN DE CHYMISCHE HOCHZEIT, DEEL I

Inleiding 3

EERSTE DAG

- 1 De avond voor Pasen
- 2 De uitnodigingsbrief
- 3 Het besef van eigen onwaardigheid bij C.R.C
- 4 De droom van C.R.C
- 5 Het reddende koord
- 6 C.R.C.'s voorbereiding tot de reis

TWEEDE DAG

- 7 De vier wegen 65
- 8 De ontmoeting met de duif en de raaf 71
- 9 Blijf verre van hier, gij die onwaardig zijt! 81
- 10 De zes lantaarns 93
- 11 De tempel van het oordeel 113
- 12 De tempel van het oordeel (ii) 122
- 13 De stroom van het volmaakte getal 127

DERDE DAG

De weegschaal en het oordeel 135

- 15 De zeven gewichten 145
- 16 De zeven gewichten (ii) 151
- 17 De vier rozen 1 59
- 18 De zes vonnissen 165
- 19 De maaltijden van het oordeel 1 75
- 20 De plaats des oordeels 187
- 21 De voltrekking van de vonnissen 1 97
- 22 De voltrekking van de vonnissen (II) 205
- 23 De eenhoorn, de leeuw en de duif 213
- 24 De phoenix 221
- 25 De adelaar, de griffioen en de valk 226
- 26 Het astrale criterium 233
- 27 De koninklijke bibliotheek en de grafkamer 241
- 28 Het uurwerk en de globe 251
- 29 De noodzaak van astrale reiniging 257
- 30 De tien verhalen 265
- 31 De omgekeerd evenredige polarisatie 279
- 32 De jonkvrouw Alchimia 287
- 33 De tien nieuwe krachten tot vervulling 295
 Woordverklaring 300

Woord vooraf

Het is vanzelfsprekend dat wij, nu wij ons opmaken tot het publiceren van een verklaring van *De alchemische bruiloft van Christiaan Rozenkruis*, met onze gedachten verwijlen bij Johann Valentin Andreae, de auteur van dit werk der klassieke Rozenkruisers. Andreae en zijn arbeid dragen de signatuur van een fakkeldrager, wiens licht ook nu nog naar alle kanten straalt. En steeds wanneer een nieuw licht in dienst van het grote mensheidsbevrijdende werk moet worden uitgedragen in de wereld, zal het worden ontstoken en toegevoegd aan de nimmer dovende vlam van de aloude kandelaar.

Indachtig dit feit zijn wij vervuld van innige dankbaarheid, waarschijnlijk voor het eerst in de historie de boodschap des heils, waaraan Johann Valentin Andreae in zijn werk op zo ingenieuze wijze gestaltenis gaf, thans, nu de tijd gekomen is, van haar sluiers te mogen ontdoen. Wij bieden dit werk aan al degenen aan die naar deze levende kennis van het concrete pad van verlossing hunkeren en zich haar waardig willen maken. Mogen dit er zeer, zeer velen zijn, een menigte die niemand tellen kan!

J. VAN RIJCKENBORGH

DEEL I
CHYMISCHE HOCHZEIT
CHRISTIANI ROSENCREUTZ
ANNO 1459

Eerste Dag

Op een avond voor Pasen zat ik aan tafel en nadat ik mij, naar mijn gewoonte, met mijn Schepper in een nederig gebed onderhouden had en de vele grote mysteriën overdacht had, die de Vader des Lichts mij in zijn majesteit in overvloed had getoond, en, mét mijn dierbaar paaslam, in mijn hart een ongezuurde, reine koek wilde bereiden, stak er plotseling zulk een ontzettende wind op dat ik niet anders dacht dan dat de berg, waarin mijn huisje uitgehouwen was, door dit grote geweld uit elkaar zou springen. Aangezien ik echter hierdoor, en door soortgelijke streken van de duivel die mij menigmaal leed had berokkend niet verrast was, vatte ik moed en volhardde in mijn meditatie, totdat iemand mij op de rug tikte, waarop ik niet bedacht was. Daarvan schrok ik dermate, dat ik nauwelijks durfde omkijken; maar ik bewaarde mijn opgewektheid, voor zover menselijke zwakheid dat in dergelijke omstandigheden toelaat.

Daar er echter herhaaldelijk aan mijn jas werd getrokken, keek ik om en zag toen een schitterende vrouwelijke gestalte staan, wier blauwe kleet, evenals de hemel, sierlijk met gouden sterren bezet was. In haar rechterhand droeg zij een bazuin van zuiver goud, waarin een naam gegraveerd was, die ik wel kon lezen, maar die mij voorshands verboden werd bekend te maken. In haar linkerhand had zij een dikke bundel brieven, in allerlei talen, die zij, zoals ik achteraf vernam, naar vele landen moest brengen. Zij had ook vleugels, groot en schoon en met ogen bezaaid, waarmee zij zich kon verheffen en kon vliegen, sneller dan de adelaar.

Wellicht had ik nog meer aan haar kunnen opmerken, maar

daar zij zo kort bij mij vertoefde en ik nog volkomen door schrik en verbazing bevangen was, kwam ik daar niet aan toe. Want zodra ik mij omgekeerd had, zocht zij tussen haar brieven en trok er tenslotte een klein briefje uit, dat zij met een diepe buiging op de tafel legde, waarna zij zonder een woord te zeggen verdween. Terwijl zij zich verhief gaf zij echter zulk een krachtige stoot op haar mooie bazuin, dat het geluid door de gehele berg weergalmde en ik bijna een kwartier daarna mijn eigen woorden nog maar nauwelijks kon verstaan.

In zulk een onverwacht avontuur wist ik, armzalige mens, werkelijk niet wat mij te doen stond. Daarom viel ik op mijn knieën en bad mijn Schepper mij niets te doen wedervaren dat mijn eeuwig heil zou kunnen schaden. Hierna nam ik met angst en vrees het briefje ter hand. Het bleek zo zwaar te zijn dat het, als het van zuiver goud zou zijn geweest, nauwelijks zwaarder had kunnen zijn. Toen ik het aandachtig bekeek, ontdekte ik dat het gesloten was met een klein zegel, waarin heel fijntjes een kruis gegraveerd was, met het inschrift: *In hoc signo + vinces* *.

* In dit teken zult ge overwinnen.

Zodra ik dit teken gezien had, was ik volkomen gerustgesteld, omdat ik mij er bewust van was dat een dergelijk zegel de duivel niet aangenaam zou zijn, nog minder, dat deze er gebruik van zou maken. Daarom maakte ik het briefje voorzichtig open. Het bleek de volgende versregels te bevatten, die met gouden letters op een blauw veld geschreven waren:

*Dit is de dag, dit is de dag,
voor wie ter koningsbruiloft komen mag.*
Zijt ge daartoe geboren,
door God tot vreugd' verkoren,
ge moogt de berg opgaan,
alwaar drie tempels staan,
en daar het wonder gadeslaan.*

*Blijf op het doel gericht!
Bezie uzelf in 't licht!
Zoudt ge u niet ijd'rig baden,
de bruiloft zou u schaden.
Wee hem die talmt in zonden,
hij wordt te licht bevonden.*

Daaronder stond: *Sponsus et Sponsa.**

Toen ik deze brief gelezen had, meende ik te bezwijmen. De haren rezen mij te berge en het koude zweet brak mij aan alle kanten uit. Want ofschoon ik wel besepte dat dit de in uitzicht

* In dit mercuriale teken – door John Dee aangeduid als «hiëroglifische monade» (1564) – symboliseren de Zon en de Maan God, als Schepper en Vader, het kruis symboliseert de Zoon, terwijl aan de voet het vuurteken Ariës het vuur van de Heilige Geest aanduidt. Hetzelfde teken komt, in omgekeerde vorm, ook voor op de titelpagina van de eerste uitgave van de *Chymische Hochzeit* in 1616 (zie de afbeelding op blz. ix).

* Bruidegom en bruid.

gestelde bruiloft was, die mij zeven jaren geleden in een lijfelijk visioen was aangekondigd en waarop ik zo lang met groot verlangen had gewacht, en die ik tenslotte door ijverige berekening en herberekening van mijn planeetstanden juist had bevonden, had ik toch nooit voorzien dat er zulke zware en gevaarlijke voorwaarden aan zouden worden verbonden. Was ik tevoren van mening dat ik slechts ter bruiloft zou behoeven te verschijnen om er een welkome en gaarne geziene gast te zijn, nu werd ik verwezen naar de goddelijke voorzienigheid, van welke ik in dit geval lang niet zeker was.

Zo constateerde ik nu ook, hoe meer ik mijzelf onderzocht, dat er in mijn hoofd niets anders dan groot onverstand en blindheid ten opzichte van de verborgen dingen heerste. Ook, dat ik niet eens in staat was dat wat voor de hand lag en waarmee ik dagelijks te maken had, te begrijpen. Hoeveel te minder zou ik door geboorte voorbestemd zijn de geheimen der natuur te doorvorsen en te doorpeilen, nu de natuur naar mijn mening allerwegen een beter bruikbare discipel had kunnen vinden aan wie zij haar zo kostbare schat ofschoon deze aan tijd en vergankelijkheid onderworpen was zou kunnen toevertrouwen.

Ook ontdekte ik dat mijn lichaam, mijn ogenschijnlijk behoorlijke levenswandel en mijn broederlijke naastenliefde niet geheel gezuiverd en gereinigd waren. Ook bleek de prikkel des vlezes nog steeds in mij aanwezig, welke slechts gericht was op hoog aanzien en wereldse pracht en niet op het welzijn van mijn medemens, waardoor ik voortdurend bezig was te bedenken op welke wijze ik in korte tijd mijn eigenbelang zo goed mogelijk zou kunnen bevorderen, imposante gebouwen doen verrijzen, een onsterfelijke naam in de wereld verwerven, en dergelijke vleselijke gedachten meer. In het bijzonder echter verontrustten mij de duistere woorden aangaande de drie tempels, die ik, hoe ik ook nadacht, niet kon verklaren. Ik zou dit misschien ook nu nog niet gekund hebben, ware het mij

niet op wonderbaarlijke wijze geopenbaard.

Aldus zwevend tussen hoop en vrees, mijzelf telkens weer onderzoekend, echter niets dan zwakheid en onvermogen vindend zodat ik mijzelf op geen enkele wijze kon helpen en van de genoemde uitnodiging erg geschrokken was nam ik tenslotte mijn toevlucht tot mijn vertrouwdste en veiligste weg en bad, alvorens mij ter ruste te begeven, ernstig en vurig dat mijn goede engel mij, naar goddelijke beschikking, zou mogen verschijnen om mij in mijn onzekerheid te onderrichten, zoals dit voorheen reeds vaker was geschied; hetgeen dan ook, God zij geloofd, tot mijn bestwil en tot welgemeende, ernstige vermaning van mijn naaste, geschiedde.

Nauwelijks sliep ik of ik kreeg het gevoel dat ik in een duistere gevangenistoren lag, naast ontelbare andere mensen, aan zware ketenen geklonken. Wij waren zelfs van het zwakste lichtstraaltje verstoken en kropen als bijen over elkaar heen, waardoor wij elkaars ellende nog vergrootten. Ofschoon noch ik, noch een der anderen in het stikdonker iets kon zien, hoorde ik toch steeds hoe de een zich boven de ander trachtte uit te werken, als zijn ketenen of boeien ook maar iets lichter waren. Afgezien daarvan had geen van ons veel op de anderen voor, daar wij allen arme sukkels waren.

Nadat ik met de anderen lange tijd in deze ellende had doorgebracht, waarbij de een de ander voortdurend uitmaakte voor «blinde» en «gevangene», hoorden wij eindelijk het geschal van vele trompetten. Ook werd er zo bekwaam op trommels geslagen dat het ons zelfs in onze ellende verkwikte en verheugde.

Terwijl dit geluid weerklonk, werd het luik van de *Verlichting* toren van boven opgelicht en werd er een weinig licht bij ons toegelaten. Toen had men ons eerst recht over elkaar moeten zien tuimelen! Allen krioelden door elkaar, en zo moest wel wie zich te veel naar boven had gewerkt, door een ander weer onder de voet gelopen worden. Kortom, ieder wilde de

bovenste zijn. En ook ik talmde niet, maar worstelde mij, niet-tegenstaande mijn zware boeien, onder de anderen uit en trok mij op aan een steen, die ik had weten te bereiken. Maar ook daar werd ik herhaaldelijk door anderen aangevallen, waartegen ik mij steeds zo goed mogelijk met handen en voeten verweerde.

Wij dachten niet anders dan dat wij allen zouden worden vrijgelaten. Het zou echter heel anders lopen, want nadat de heren, die van boven door de opening van de toren op ons neerkijken, zich een weinig met dit gespartel en gekrioel hadden vermaakt, beval een oude man met sneeuw wit haar ons stil te zijn. Nauwelijks was zijn bevel opgevolgd, of hij begon, voor zover ik het nog onthouden heb, als volgt te spreken:

*Dacht ge uzelf niet hoog verheven,
arm menselijk geslacht,
ach, hoeveel goeds ware u gegeven
door mijner moeder kracht.
Als ge echter niet wilt luistren,
zult ge u steeds sterker kluistree,
gevangen blijven in de nacht.*

*Maar mijn geliefde moeder
vergeeft het kwaad dat werd verricht.
Zij wil haar schoonste gaven
weer tillen aan het licht.
Doch dit geschiedt slechts weinig keren:
men zou haar schatten niet waanderen
en houden voor een droomgezicht.*

Moge, het feest ter ere*
dat wij nu vieren gaan,
haar lof zich thans vermeêren,
goed werk wordt er gedaan:
een koord zal zij nu laten dalen,
en zij die 't grijpen, zonder falen,
zij mogen straks in vrijheid gaan.

Nauwelijks was hij uitgesproken, of de oude Dame beval haar dienaren het koord zeven maal in de toren neer te laten en diegenen die eraan zouden blijven hangen, omhoog te trekken. Gave God dat ik in staat was de opwinding te beschrij-

* Verwijzing naar een preek van Bernard van Clairvaux, *Sermo 111, De fragmentis septemr misericordiarum*, luidend (J.P. Migne, *Patrologia Latina*, 183, p. 344): «Tria considero, in quibus tota spes mea consistit: charitatem adoptionis, veritatem promissionis, potestatem redditionis. Murmuret jam, quantum voluerit, insipiens cogitatio mea, dicens: Quis enim es tu, au (quanta est illa gloria, quibusve meritis hanc obtinere speras? Et ego fiducialiter respondebo: Scio cui credidi, et certus sum quia in charitate nimia adoptavit me, quia verax in promissione, quia potens in exhibitione: licet enim ei facere quod voluerit. Hic est funiculus triplex qui difficile rumpitur, quem nobis a patria nostra in hunc carcerem usque demissum firmiter, obsecro, teneamus: ut ipse nos sublevet, ipse nos trahat et pertrahat usque ad conspectum gloriae magni Dei, qui est benedictus in secula.» In vertaling: «Er zijn drie dingen waarin heel mijn hoop bestaat: de liefde van het (goddelijke) kindschap, de waarachtigheid van de belofte en de macht ze in vervulling te doen gaan. Laat mijn dwaze gedachten nu maar tobben zoveel ze willen, zeggende: «Wie zijt ge wel! Hoe groot is die heerlijkheid? En op grond van welke verdiensten hoopt ge ze te verwerven?» Vol vertrouwen zal ik antwoorden: «Ik weet op wie ik mijn vertrouwen stel en ik ben er zeker van dat Hij, in zijn overgrote liefde, mij als zijn kind heeft aangenomen; dat Hij waarachtig is in zijn beloften; en dat Hij de macht heeft om ze te vervullen.» Want het staat Hem vrij te doen wat Hij wil. *Dit is het drievoudige koord, dat 'riet gemakkelijk breekt. Vanuit ons Vaderland is het in deze kerker neergelaten. Ik smeed u: houd het stevig vast, zodat het ons optilt en ons omhoogtrekt en wij de glorie aanschouwen van onze grote God, die gezegend is in eeuwigheid.»*

ven die toen onder ons losbrak, want ieder wilde het koord bemachtigen en hinderde daardoor de anderen. Na zeven minuten werd er echter met een klokje een teken gegeven, waarna de dienaren vier optrokken. Ik kon met geen mogelijkheid bij het koord komen, omdat ik, zoals gezegd, tot mijn grote ongeluk op een steen aan de wand van de toren was geklommen en daardoor het koord, dat in het midden neergelaten was, niet kon bereiken.

Ten tweeden male werd het koord neergelaten. Maar omdat de ketenen voor velen te zwaar waren en hun handen te zwak, konden zij het koord niet langer vasthouden en sleurden zij menigeen, die zich misschien nog wel had kunnen vasthouden, mee naar beneden. Ja, menigeen werd er afgetrokken door een ander, die er zelf niet bij had kunnen komen. Zo was in onze grote ellende de een nog afgunstig op de ander. Zij wier gewicht zo zwaar was dat hun de handen van het lijf getrokken werden, waardoor zij dus niet omhoog konden komen, boezemden mij het meeste medelijden in. Zo kwam het dat er tot de vijfde keer nog slechts weinigen omhooggetrokken waren. Want zodra het teken werd gegeven, waren de dienaren zo vlug met het optrekken dat de meesten over elkaar heen tuimelden. De vijfde maal werd het koord zelfs geheel leeg opgetrokken, waardoor de meesten, onder wie ook ik, aan onze bevrijding gingen wanhopen en God aanriepen zich over ons te ontfermen en ons zo mogelijk uit deze duisternis te bevrijden; waarop Hij inderdaad enkelen van ons verhoorde. Want toen het koord ten zesden male omlaag kwam, grepen enkelen zich daaraan vast. En toen het bij het optrekken heen en weer slingerde, kwam het, wellicht door Gods wil, vlak bij mij. Snel pakte ik het beet, waardoor ik hoger dan alle anderen kwam te hangen en aldus eindelijk, boven verwachting, uit de toren kwam. Hierover was ik zo verheugd dat ik de wond, die bij het optrekken een puntige steen aan mijn hoofd veroorzaakt had, niet eerder voelde dan nadat ik, samen met de andere bevrijden, bij

de zevende en laatste keer moest helpen bij het optrekken, zoals ook bij alle voorafgaande keren gebeurd was. Hierbij stroomde door de inspanning het bloed over mijn kleren, waarop ik echter in mijn vreugde geen acht sloeg.

Nadat het koord voor de laatste maal was neergelaten, waarbij nog de meesten omhoog getrokken werden, liet de oude Dame het weghalen. Zij verzocht haar oeroude zoon, de andere gevangenen haar mening over te brengen, waarover ik mij hogelijk verwonderde. Na enige tijd te hebben nagedacht sprak hij hen aldus toe:

*Gij, lieve kinderen, hier bijeen,
wat lang werd verwacht
is thans volbracht.
Wat hier, in haar genade groot
mijn moeder uwe vrienden bood,
zult ge hun stellig niet misgunnen.
Een tijd van vreugd gaat nu beginnen,
waarin allen zijn elkaar gelijk,
waarin niemand arm zal zijn of rijk.*

*Wie veel werd opgedragen,
men zal veel van hem vragen.
Wie veel werd toevertrouwd,
moet tonen dat hij bouwt.
Houd daarom op met luid te klagen:
wat deren nog slechts weinig dagen!*

Zodra hij deze woorden gesproken had, werd het luik weer dicht gedaan en afgesloten, waarna er opnieuw trompetgeschal en tromgeroffel weerklonk. Het geluid was echter niet zo krachtig of men hoorde het bittere geweeklaag der gevangenen in de toren boven alles uit, waardoor de tranen mij over de wangen liepen. Spoedig daarop nam de oude Dame met haar

zoon in daarvoor gereedstaande zetels plaats en beval de verlostent te tellen. Toen zij het aantal had vernomen en het op een kleine goudkleurige plaat had geschreven, wenste zij ieders naam te weten, die door een knaap werd opgeschreven. Nadat zij ons een voor een had aangekeken zuchtte zij en sprak tot haar zoon, zo, dat ik het duidelijk kon horen: «Ach, wat heb ik een medelijden met die arme mensen in de toren. o, gave God dat ik hen allen mocht verlossen!» Hierop antwoordde haar zoon: «Moeder, aldus heeft God het beschikt. Hem mogen wij niet weerstreven. Als allen heer en meester waren, het goede der aarde bezaten, en aan de dis gezeten waren, wie zou ons dan het eten opdienen?»

De moeder zweeg, maar spoedig daarna sprak zij: «Laat nu deze mensen van hun boeien bevrijden,» hetgeen ogenblikkelijk geschiedde. Ik was nagenoeg het laatst aan de beurt en ofschoon ik mij anders altijd naar anderen richtte, kon ik nu niet nalaten een buiging voor de oude Dame te maken en God te danken, die, door haar, mij genadiglijk en vaderlijk uit de duisternis naar het licht had gevoerd. Anderen volgden mijn voorbeeld en ook de oude Dame boog. Tenslotte werd aan ieder een gouden gedenk- en teerpenning uitgereikt, waarin aan de ene zijde de opkomende Zon geslagen was, en, voor zover ik mij kan herinneren, aan de andere zijde de drie letters *D.L.S.* Vervolgens kregen wij allen verlof om heen te gaan, teneinde ons werk te hervatten, met de vermaning ter ere Gods onze naaste te dienen en over datgene wat ons was toevertrouwd te zwijgen. Dit beloofden wij en zo gingen wij uit elkaar.

Door de wonden die mijn boeien hadden veroorzaakt, kon ik echter niet goed vooruitkomen, daar ik hinkte met beide voeten. De oude Dame zag dit al gauw, lachte erom, riep mij bij zich terug en zei tot mij: «Mijn zoon, bekommer u niet om dit gebrek, doch gedenk uw zwakheden en dank daarbij God dat Hij u heeft toegestaan, reeds op deze wereld en ondanks

uw staat van onvolmaaktheid, deel te hebben aan een zo groot licht. Behoud deze wonden om mijnentwil.»

Daarop liet het trompetgeschal zich wederom horen, hetgeen mij zo deed schrikken dat ik ontwaakte. Eerst toen bemerkte ik dat alles slechts een droom was geweest. Deze had zich echter zo diep in mijn bewustzijn gegrift dat hij mij bleef verontrusten en het mij ook voorkwam alsof ik nog steeds de wonden aan mijn voeten voelde. Hoe dit ook zij, ik begreep toch wel dat God mij vergund had dit mysterieuze en verborgen bruiloftsfeest bij te wonen, waarvoor ik Zijne Goddelijke Majesteit met kinderlijk vertrouwen dankte en bad dat Hij mij ook verder in zijn vreze zou bewaren, mijn hart dagelijks met wijsheid en inzicht zou vervullen en mij tenslotte, ook al verdiende ik het niet, genadiglijk naar het gewenste einddoel zou leiden.

Hierna* maakte ik mij gereed om op weg te gaan, trok mijn wit linnen kleed aan, omgordde mijn lendenen met een bloedrode band en bond deze kruiselings over mijn schouders. Op mijn hoed stak ik vier rode rozen, opdat ik door deze kentekenen eerder in de menigte zou worden opgemerkt. Als teerkost nam ik brood, zout en water mee, waarvan ik, op aanraden van iemand die het weten kon, te bestemder tijd niet zonder voordeel in bepaalde gevallen gebruik maakte. Alvorens echter mijn kleine hut te verlaten, liet ik mij, aldus toegerust, in mijn bruiloftskleding op de knieën vallen en bad God mij, wat er ook geschieden mocht, tot een goed einde te willen voeren. Ook legde ik voor Gods aangezicht de gelofte af dat, indien mij door zijn genade iets zou worden geopenbaard, ik dit niet zou gebruiken ter verkrijging van eer en aanzien in de wereld, doch ter verheerlijking van zijn naam en ten dienste van mijn naaste.

Met deze gelofte en vol goede hoop verliet ik verheugd mijn cel.

* God is het licht van de zon, of: Gode zij eeuwig lof.

Inleiding

Wie zich verdiept in de ontwikkelingsgang van de gnostieke arbeid, zal ontdekken dat deze vergeleken kan worden met het bestijgen van een trap. Ieder moment kan er een nieuwe trede van de wenteltrap in de toren bestegen worden, en van tijd tot tijd verlenen de torenvensters ons, bij het stijgen, nieuwe uitzichten, die ons stil maken van dankbaarheid en die ons inzicht in de gangen des heils merkwaardig verlichten. Zo staan wij dan nu, bij de aanvang van onze uiteenzettingen aangaande de ervaringen van Christiaan Rozenkruis op het pad tot en door de alchemische bruiloft, als het ware als toeschouwers bij dit uitzonderlijke festijn. En wellicht zullen velen van onze lezers al spoedig tot de ontdekking komen – en wij hopen dit zeer – bij dit toeschouwen niet te kunnen blijven staan. Een contact, hoe ook, met de levende werkelijkheid waarvan *De alchemische bruiloft* spreekt, laat nimmer na op de waarlijk zoekende mens zijn wekkende invloed te doen gevoelen, en het verlangen op te roepen daaraan met het eigen leven ook werkelijk deel te krijgen.

Daarom, lezer, gaan wij, met zulk een groeiend verlangen in de ziel, nu als het ware samen met Christiaan Rozenkruis op reis, en moet u zich voorbereiden op een ontsluiting van de geheimenissen rond een uiterst belangrijk nieuw levensveld, het nieuwe levensveld van de Mysterieschool, de derde van de drie tempels, de woonstede waartoe u, zo u leerling bent, reeds behoort krachtens uw binding met de moderne Geesteschool, doch waarin u wellicht nog niet bewust kon binnengaan omdat de lichtgeboorte, de wedergeboorte door de ziel, in u nog niet plaatsgevonden heeft.

Er is dan wel reeds een wisselwerking tussen het nieuwe levenveld, de nieuwe woonstede, het nieuwe Jeruzalem, en u. Deze wisselwerking vindt plaats door gnostieke lichtstraling en door uw contact met de broeders en zusters die reeds binnengingen in de nieuwe staat-van-zijn. In de nu tot ontwikkeling komende gang der gebeurtenissen zal deze wisselwerking geheel andere aspecten en werkingen verkrijgen, omdat, onder invloed der mysterieplaneten, machtige processen zich hebben ingezet; processen waarin zowel iedere leerling individueel, als de groep als geheel betrokken is.

Daarom zullen de dra komende gebeurtenissen en declaraties van grote betekenis zijn voor de groep, voor hen die zich daartoe geheel toebereid hebben. Doch voor degenen die aan de beschouwende en afwachtende kant staan, zullen deze declaraties wellicht zeer pijnlijk kunnen zijn en zeer onthutsend, ontgoochelend, werken. Want er wordt op gerekend dat, als de bruidegom komt, alle gasten, die in de bruiloftszaal verenigd zijn, hun lampen, hun nieuwe zielefakkels, brandende zullen hebben en voorzien van voldoende olie.

Het is vooral daarom dat wij ter voorbereiding op de komende gebeurtenissen en ter nagedachtenis aan Johann Valentin Andreae, de fakkel opnemend, willen spreken over de weg tot het nieuwe veld der gnostieke mysteriën en over de gevolgen daarvan voor allen die hem gaan. Wij willen dit doen aan de hand van zijn werk *De alchemische bruiloft van Christiaan Rozenkruis*. Dit is een der bekendste klassieke geschriften van en over de Broederschap van het Rozenkruis en wij mogen er wel aan toevoegen: ook een van de meest omstreden. Ontelbaar zijn degenen die over deze publicatie hebben geschreven, gepolemiseerd en gefantaseerd. Een grote strijd over haar waarde en betekenis is ontbrand. Lange rijen vraagtekens heeft men over de inhoud opgesteld. Wat heeft de schrijver ermee bedoeld? Was het ernst of spotternij?, zo vroeg men zich af. Men was geneigd tot het laatste, vooral omdat bekend werd dat Johann

Valentin Andraea het werk op zestienjarige leeftijd geschreven zou hebben. Maar ook omdat de inhoud, naar de vorm, uiterst fantastisch aandoet en in onze tijd een goed gegeven zou zijn voor een stripverhaal.

In *De alchemische bruiloft* worden echter uitvoerig, zeer nauwkeurig en overduidelijk, alle inwijdingen van C.R.C. beschreven, zo duidelijk dat het niet beter kan. Alle inlichtingen worden gegeven zonder ook maar één detail te verwaarlozen.

Wie was, of beter, wie is Christiaan Rozenkruis? Hij is het prototype van de ware, oorspronkelijke mens, de nieuwe mens, de mens die waarlijk christen is; die Christus in zich vrijgemaakt heeft door het pad te gaan van het kruis, in de kracht van de roos.

De weg die de dialectische mens op het pad van bevrijding te gaan heeft, is de weg van de vijfvoudige Gnosis. En dat is de kruisweg. Het kruis is een ontmoeting tussen twee krachtlijnen, die diametraal tegenover elkaar staan. Het betekent een totale verandering, een omzetting van krachten, een alchemische omzetting. De roos in de mens moet verbonden worden met haar ware levensveld, het veld der onsterfelijkheid. De roos moet worden vrijgemaakt door de kruisweg van transfiguratie. Daarom spreken wij van Rozenkruis. Dat werk moet geschieden in Christus' kracht, de elektromagnetische kracht van het universele leven. Daarom is de mens die deze weg wezenlijk gaat en volbrengt, een Christiaan Rozenkruis.

Men is rozenkruiser wanneer men dit pad ten einde toe bewandeld heeft. Men wordt rozenkruiser wanneer men er mee aanvangt. Wie dit pad aanvangt, beleeft natuurlijk ervaringen. Voor zo iemand zal het heel belangrijk zijn te weten of zijn ervaringen en de gevolgen daarvan juist zijn, of zij kloppen met het pad, of zijn reacties van dag tot dag, bij het doen der stappen, wel juist zijn.

Welnu, alsof het een uiterst nauwkeurig verslag is van de

eigen levensgang, vindt iedere leerling die het pad gaat zijn ervaringen en de gevolgen daarvan aangegeven in *De alchemische bruiloft*.

De taal, de inhoud ende opzet van het boek beantwoorden geheel en al aan deze bedoeling. Maar ieder die het pad niet wil gaan en dit in geen enkel opzicht van plan is, kan de inhoud volstrekt niet verstaan. Hij meent van alles, zegt van alles, doch is er volkomen naast. Indien iemand het pad gaat en het dus ervaart, kan hij onmogelijk aan een buitenstaander alles haarfijn uiteenzetten. Daarom is *De alchemische bruiloft* in werkelijkheid in het geheel niet gesluierd geschreven, hoewel het de buitenstaander wel zo voorkomt. Het is een klare bevestiging voor de zelf ervarende mens.

Men zou de vraag kunnen stellen: «Heeft het dan zin erover te spreken tot degenen die zelf nog niet in de ervaring staan?» Ons antwoord is: Dit boek wil een sleutel tot het pad zijn. Wie beseft een sleutel ontvangen te hebben, weet ook dat er een deur is waarop deze past; en waar een deur is, is een huis. Dat huis is het huis der mensheid. En daarvan willen wij u bewust maken. Het is het huis dat door de Christus «het huis mijns Vaders» genoemd wordt, waarin vele woningen zijn.

De alchemische bruiloft beschrijft het pad dat tot en in dit huis voert. Er zijn drie wegen om het boek te begrijpen: als sleuteldrager, als beginnende, als ervarende.

Als sleuteldrager weet de mens: Er is een huis dat op mij wacht, er is een erfenis voor mij. Ieder moment wanneer ik maar ernstig wil, kan ik tot dit huis toegang hebben. Reeds de sleuteldrager is dus rijk, want hij draagt reeds kennis, zij het ten dele.

Als beginnende maakt de mens de deur open en ziet reeds onmiddellijk zijn aanvankelijke veronderstellingen bevestigd. En als hij de eerste ruimten van het huis ziet, kan hij beter dan ooit, en met veel minder speculaties, weten hoe de rest zal zijn.

Als ervarende vindt hij alles bevestigd, op een wijze die zijn

veronderstellingen en verwachtingen verre te boven gaat. Zo wordt de ervarende de bezittende.

Tijdens deze gehele drievoudige weg kan *De alchemische bruiloft* een gids zijn, maar dan ook alleen voor hem of haar die ernstig streeft.

De inhoud van het boek is, zoals reeds gezegd, uiterst fantastisch. Gedurende zeven dagen maakt C.R.C. verschillende ceremoniën en beproevingen door, om tenslotte tot ridder van de Gouden Steen te worden geslagen. De zeven dagen worden voorafgegaan door een proloog en een droom. Wij vinden vervolgens lange romantische beschrijvingen, onder andere over het wegen der deugden van de kandidaten. Vele koningen, keizers en heren komen niet eens aan het eerste oordeel, het eerste gewicht, toe en worden met verschillende straffen weggejaagd. De geleerden en edelen worden bespot en de vrome heren en would-be magiërs worden voorgesteld als volksbedriegers en knutselaars aan een imitatiesteen der wijzen; met zweep- en geselslagen worden zij van de weegschaal gejaagd.

Anderen zijn bluffers; de een hoort de hemel ruisen, de tweede kan Plato's ideeënwereld aanschouwen, een derde kan de atomen van Demokritus tellen, een vierde heeft de eeuwigdurende beweging, het *perpetuum mobile*, uitgevonden. Maar het opgeven van alle ikzucht, van alle bluff en inbeelding, is allen vreemd; de dood der begeerten is geen van hen gestorven.

Slechts grote bescheidenheid en zelfkennis doen C.R.C. zeevieren. Als hij dan, aan het einde van zijn beproevingen gekomen, in een kleine kapel zijn naam moet schrijven, schrijft hij: *Het hoogste weten is dat wij niets weten.*

EERSTE DAG
VAN
DE ALCHEMISCHE BRUILOFT

De avond voor Pasen

Op een avond voor Pasen zat ik aan tafel en nadat ik mij, naar mijn gewoonte, met mijn Schepper in een nederig gebed onderhouden had en de vele grote mysteriën overdacht had, die de Vāder des Lichts mij in zijn majesteit in overvloed had getoond, en, mét mijn dierbaar paaslam, in mijn hart een ongezuurde, reine koek wilde bereiden, stak er plotseling zulk een ontzettende wind op dat ik niet anders dacht dan dat de berg, waarin mijn huisje uitgehouwen was, door dit grote geweld uit elkaar zou springen. Aangezien ik echter hierdoor, en door soortgelijke streken van de duivel – die mij menigmaal leed had berokkend – niet verrast was, vatte ik moed en volhardde in mijn meditatie, totdat iemand mij op de rug tikte, waarop ik niet bedacht was. Daarvan schrok ik dermate, dat ik nauwelijks durfde omkijken; maar ik bewaarde mijn opgewektheid, voor zover menselijke zwakheid dat in dergelijke omstandigheden toelaat.

Daar er echter herhaaldelijk aan mijn jas werd getrokken, keek ik om en zag toen een schitterende vrouwelijke gestalte staan, wier blauwe kleed, evenals de hemel, sierlijk met gouden sterren bezet was. In haar rechterhand droeg zij een bazuin van zuiver goud, waarin een naam gegraveerd was, die ik wel kon lezen, maar die mij voorshands verboden werd bekend te maken. In haar linkerhand had zij een dikke bundel brieven, in allerlei talen, die zij, zoals ik achteraf vernam, naar vele landen moest brengen. Zij had ook vleugels, groot en schoon en met ogen bezaaid, waarmee zij zich kon verheffen en kon vliegen, sneller dan de adelaar.

Wellicht had ik nog meer aan haar kunnen opmerken, maar daar zij zo kort bij mij vertoefde en ik nog volkomen door schrik en verbazing bevangen was, kwam ik daar niet aan toe. Want zodra ik mij omgekeerd had, zocht zij tussen haar brieven en trok er tenslotte een klein briefje uit, dat zij met een diepe buiging op de tafel legde, waarna zij zonder een woord te zeggen verdween. Terwijl zij zich verhief gaf zij echter zulk een krachtige stoot op haar mooie bazuin, dat het geluid door de gehele berg weergalmde en ik bijna een kwartier daarna mijn eigen woorden nog maar nauwelijks kon verstaan.

De avond voor Pasen

Het verhaal begint op een avond voor Pasen. Daar moet ieder dergelijk verhaal mee beginnen. U weet, Pasen is het opstandingsfeest. Het wordt omstreeks 21 maart gevierd, als de zon het lenteteken binnenkomt. Men kan dus dit opstandingsfeest zuiver als een feit van natuurherrijzenis zien. De winter is voorbij, de lente is gekomen. En dus viert alles feest, al sinds miljoenen jaren. Men kan zich dat voorstellen. Natuurlijk wordt het feest van verschillende religieuze etiketten voorzien, want als men feest viert moet er dank worden gebracht aan de goden.

In onze tijd viert men het paasfeest in de diverse kerken met veel gepraat over de opstanding van Christus. Doch al die mensen in de kerk denken daarbij óf aan een historisch feit: lang geleden is Christus uit de dood herrezen, óf, op de achtergrond van hun bewustzijn, aan het wachtende krentenbrood, de eieren, lekkere maaltijden enzovoort. Allen zijn dus gegrepen door een natuurgebeuren waaraan niemand ontkomt.

De aanhef van *De alchemische bruiloft* bedoelt evenwel iets geheel anders. Iedere mens is onophoudelijk bezig zich gereed te maken voor een opstandingsfeest. Iedere mens maakt zich gereed of droomt over de toekomst, over zijn of haar toekomst, een toekomst die dus zuiver dialectisch, maatschappelijk, gezien wordt. De mens moet dat, omdat hij nu eenmaal hier is. Hij bevindt zich in deze wereld, en aangezien deze tijdruimtelijk is, moet iedere mens zich dagelijks voorbereiden op een toekomst. Het gisteren is vandaag veranderd in het heden, het heden zal zich over enige uren wijzigen in het morgen. Daar ontkomt niemand aan. Maar als u niets anders zou bezitten dan

deze toekomstverwachting in de tijdruimtelijke wereld, zou u straatarm zijn.

C.R.C. spreekt niet eens over de dagelijkse dialectische herrijzenis. Hij is gericht op de herrijzenis in het nieuwe levensveld, op het oorspronkelijke leven, op dat leven waarop ook de moderne Geesteschool gericht is. Als een mens dit verlangen heeft, is het feitelijk iedere dag «de avond voor Pasen.» Want als hij een dergelijk verlangen heeft, dan weet hij dat eenmaal die dag zal komen. Dit kan van dialectische verlangens lang niet altijd gezegd worden; daarom is er zoveel strijd in deze wereld.

Maar vele leerlingen van de Geesteschool koesteren – naast al het gewone, natuurlijke, en tijdens het vervullen van de gewone levensplichten, die onontkoombaar zijn – het superieure verlangen van het binnengaan in het nieuwe leven. Daarom is het bij hen steeds «de avond voor Pasen». Voor zulke leerlingen heeft deze gerichtheid in het actuele nu een zeer bijzonder aanzicht. Zij weten dat zij door de School geroepen worden toe te treden tot het gnostieke rijk. Dit rijk is natuurlijk niet slechts de School in haar algemene, uiterlijke aanzicht, maar speciaal de tempel der mysteriën, de tempel of het nieuwe astrale veld van het zielenrijk, een tempel die verbonden is met de Innerlijke School, een tempel die door haar opnieuw opgericht is. Iedere leerling kan nu weten dat hij door de nieuwe tempel der mysteriën geroepen wordt. Bovendien kan hij weten dat deze roeping een zeer persoonlijk karakter zal verkrijgen. Na de algemene roep als leerling te hebben gehoord, gaat het er dus om, zich op deze persoonlijke roep voor te bereiden. Deze persoonlijke voorbereiding wordt door C.R.C. «het, mét zijn paaslam, bereiden van een ongezuurde, reine koek» genoemd.

Als u dit nieuwe actuele verlangen kent, als u daar iets van bezit, dan weet u dat er ook een zoeken is om dit verlangen te bevredigen. Uit ieder verlangen ontstaat een streven naar bevredi-

ging, naar vervulling. Iedere mens die dit superieure andere verlangen en dit zoeken kent, de mens bij wie het steeds «de avond voor Pasen» is, is dus ook steeds bezig, mét zijn dierbaar paaslam, een kleine ongegiste reine koek te bereiden. Als hij iets van dit verlangen kent en dientengevolge ook steeds tracht zijn verlangen naar vervulling te bevredigen, ondervindt hij bij zijn pogingen het doel te bereiken steeds veel teleurstellingen.

Het gelukt niet zo direct. Deze teleurstellingen zijn nodig om te leren wat er niet en wat er wel dienstig is. Zo ontstaat er purificatie, reiniging. Na veel pogingen een «reine koek» te bereiden, zal dit op een gegeven moment opeens gelukken. Het gnostieke licht raakt u, als leerling, aan en het vermengt zich met de dialectische krachten. Dientengevolge ontstaat er altijd een gistingsproces. Het is dus uw opgave, zonder zulk een gistingsproces te veroorzaken, met de gnostieke lichtkracht een nieuwe levensbasis te vormen.

Door volharding in het pogen komt er opeens een antwoord op dit zoeken, op al deze gevolgen van het superieure verlangen: er steekt een verschrikkelijke wind op, die de kandidaat doet denken, dat de berg waarin zijn huisje uitgehouwen is, door het grote geweld uit elkaar zal springen.

Wat deze storm te betekenen heeft, moet u goed inzien. Het gaat hier om een magnetische storm. Iedere mens leeft in en uit een magnetisch veld, uit een astrale kracht. De storm waar het hier om gaat, heeft betrekking op het binding krijgen met, op het onder de invloed komen van een ander magnetisch veld, welks radiaties volkomen tegengesteld zijn aan die van de gewone natuur. Dit is een zeer merkwaardige en dikwijls een uiterst benauwende ervaring. De radiaties van het andere magnetische veld nemen wij op met het hart. Zij trillen en golven door ons heen met een kracht die steeds in overeenstemming is met onze bloedszuiverheid, met de mate van zuiverheid van ons bedoelen. Dat geschiedt niet eenmaal, doch meermalen, zoals ook uit het verhaal van C.R.C. blijkt: net is niets nieuws voor

hem. Daarom staat er ook dat hij niet meer beangst is. Zij, die deze magnetische storm voor de eerste maal ondergaan, zijn soms dermate beangst, dat zij het pure verlangen in zich doden of terugdringen en daardoor een zeer ongelukkig leven hebben.

Bij voortgezet pogen vindt zulk een aanraking vele malen plaats en trekt zich dan weer terug. Vele malen steekt er dus zulk een storm op en neemt weer in kracht af. Doch als een zoeker naar nieuw leven zich steeds zuiverder afstemt op het doel van zijn superieure verlangen, komt er een moment dat de storm opsteekt en blijft, niet meer te stillen is. De radiaties van het nieuwe magnetische veld verlaten hem dan niet meer. Zij zijn bij voortdoring om hem en in hem en nemen de leiding van zijn leven. Van dat moment af heeft hij met twee magnetische velden te maken.

De nieuwe invloed wordt de *Virgo Lucifera* genoemd, de lichtdragende Jonkvrouw, omdat, als zij tot een blijvende aanraking geworden is, uit deze invloed in de nieuwe tempel het nieuwe leven geboren moet worden. Voor het zover is, moet er echter nog heel wat gebeuren. Maar de basis is er thans, de mogelijkheden zijn aanwezig, en daarom wordt het binnengaan in deze tempel voorgesteld als het ontvangen van een uitnodiging, waaraan men dan voldoen kan.

In velerlei zin hebben alle leerlingen van de Geesteschool deze uitnodiging ontvangen. Velen van hen hebben, krachtens hun leerlingenschap, een uiterlijke uitnodiging ontvangen, die niettemin een binding betekent. Velen van hen kennen het geweld van de bedoelde magnetische stormen en zij kunnen spreken van het bezit ener innerlijke uitnodiging. Doch hoe het ook zij, allen die aan het nieuwe leven deel willen krijgen, hebben zich op korte termijn voor de uitnodiging gereed te maken. Want de tijd is daar!

In zulk een onverwacht avontuur wist ik, armzalige mens, werkelijk niet wat mij te doen stond. Daarom viel ik op mijn knieën en bad mijn Schep- per mij niets te doen wedervaren dat mijn eeuwig heil zou kunnen scha- den. Hierna nam ik met angst en vrees het briefje ter hand. Het bleek zo zwaar te zijn dat het, als het van zuiver goud zou zijn geweest, nauwe- lijks zwaarder had kunnen zijn. Toen ik het aandachtig bekeek, ontdekte ik dat het gesloten was met een klein zegel, waarin heel fijntjes een kruis gegraveerd was, met het inschrift: «In dit teken + zult ge overwinnen».

Zodra ik dit teken gezien had, was ik volkomen gerustgesteld, omdat ik mij er bewust van was dat een dergelijk zegel de duivel niet aangenaam zou zijn, nog minder, dat deze er gebruik van zou maken. Daarom maakte ik het briefje voorzichtig open. Het bleek de volgende versregels te bevatten, die met gouden letters op een blauw veld geschreven waren:

*Dit is de dag, dit is de dag,
voor wie ter koningsbruiloft komen mag.
Zijt ge daartoe geboren,
door God tot vreugd' verkoren,
ge moogt de berg opgaan,
alwaar drie tempels staan,
en daar het wonder gadeslaan.*